

ZDROWIE

Zdrowisko
Goczałkowice-Zdrój

Zdrowisko w Goczałkowicach funkcjonuje już od ponad 160 lat.

FOT. ARCHIWUM ZDROWISKA

KONTRAKT DLA GOCZAŁKOWIC WYWALCZONY!

Wprowadzona sieć szpitali wywołała jeszcze większe zamieszanie w kontaktowaniu placówek medycznych niż do tej pory. Zarząd Województwa Śląskiego walczył do końca

Walka o kontrakt dla oddziału reumatologicznego w Zdrowisku Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o. z Narodowym Funduszem Zdrowia trwała do końca. Początkowo medyczna centrala nie widziała żadnych szans na porozumienie. Aneksowała jedynie dotychczasową umowę tylko do czerwca br.

- Tam leczeni są emerytowani górnicy i hutnicy z całego województwa. Mówimy też przecież o kilkudziesięciu miejscach

pracy zajmowanych przez wieloletnich i doświadczonych pracowników – apelowała przy różnych okazjach Halina Cierpiol, przewodnicząca Regionalnej Sekcji Służby Zdrowia w Katowicach.

Zdrowisko ma przeszło 160-letnią tradycję. Sam oddział reumatologiczny ma ponad 60 lat. Okres oczekiwania na łóżko tutaj to około rok. Obecnie jest mniej więcej tysięcy osób oczekujących. Rocznie przyjmowanych jest około 12 tysięcy pacjentów. Od 2010 roku samorząd województwa śląskiego wydał na rozwój tej

placówki 14 mln zł.

Nowy kontrakt dla zdrowiska opiewa na sumę prawie

792 tysiące zł

- Od szefa śląskiego NFZ usłyszałem, że nie widzi on sensu reumatologii w Goczałkowicach. Ja jestem zgola innego zdania. Nie wolno nam tego opuścić – obiecywał wytrwałość Michał Gramatyka, wicemarszałek województwa śląskiego.

Swoją apel do NFZ skierował też Sejmik Województwa Śląskiego. W końcu Fundusz ustąpił i zgodził się na dalsze kontraktowanie goczałkowickiego oddziału.

- Zarząd spółki, pracownicy Zdrowiska Goczałkowice-Zdrój oraz w szczególności pacjenci Oddziału Reumatologii są szczęśliwi, że oddział będzie mógł nadal funkcjonować, le-

cząc mieszkańców województwa śląskiego – nie krył zadowolenia Krzysztof Lehnort, członek zarządu Zdrowiska Goczałkowice-Zdrój.

- To dla nas niezwykle dobra wiadomość. Wspólne działania Zarządu Województwa, radnych wojewódzkich, związków zawodowych, a także dyrekcji szpitala przyniosły oczekiwany przez nas efekt. Zdrowisko w Goczałkowicach to nie tylko 160-letnia tradycja, ale i wysokie standardy leczenia – w podobnym tonie wypowiedział się marszałek województwa Wojciech Saługa.

W SKRÓCIE

WYBIERZ najlepszą przestrzeń!

Ruszył plebiscyt publiczności, w którym wybierać można najlepsze realizacje zgłoszone do konkursu. Głosowanie będzie trwało do końca lipca. Najpopularniejsza realizacja wśród biorących udział w tej wyjątkowej rywalizacji będzie uhonorowana Nagrodą Internautów, a wśród osób biorących udział w głosowaniu internetowym rozlosowane zostaną nagrody rzeczowe. >> s. 2

ZAGŁOSUJ!

Jak wydajemy PIENIĄDZE z RPO?

Aż 11 procent całej alokacji przyznanej na Programy Regionalne pochłonął Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego. To prawie 3,47 mld euro, na co składają się środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. To efekt skutecznych negocjacji Komisji Europejskiej z Zarządem Województwa. I bez wątplenia sukces. Dzięki niemu województwo dysponuje środkami porównywalnymi z budżetem naszego niedawno rywalu w przedmudniowych eliminacjach – Czarnogóry. >> s. 3

Kolejami Śląskimi do CZECH

Chcesz zaplanować kolejową wycieczkę do naszych południowych sąsiadów, lecz perspektywa kupowania biletu już w Czechach trochę Cię paraliżuje? Całkiem niepotrzebnie. Koleje Śląskie właśnie rozpoczęły współpracę z Kolejami Czeskimi, na mocy której na terenie regionu morawsko-śląskiego honorowane będą bilety naszego przewoźnika. Dotyczy to biletów sieciowych i miennych dobowych i weekendowych (SilesiaWeekend). >> s. 3

SPOŁECZEŃSTWO

LIDER INNOWACJI 2018

Podczas uroczystej gali organizowanej w ramach XI Międzynarodowych Targów Wynalazków i Innowacji INTARG 2018 wręczono wyróżnienia przyznane w kategorii instytucja

Podczas odbywających się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym XI Międzynarodowych Targów Wynalazków i Innowacji INTARG 2018 Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego otrzy-

mał statuetkę oraz tytuł Lider Innowacji 2018.

Nagroda jest uhonorowaniem działań na rzecz rozwoju gospodarki województwa śląskiego w oparciu o badania i innowacje przyczyniające się do transferu technologii, wspierania międzynarodo-

wych inicjatyw proinnowacyjnych oraz wzmocnienia potencjału i wizerunku województwa w kraju i na arenie międzynarodowej. Nagrodę w imieniu Marszałka Województwa odebrała Barbara Szafir – zastępca dyrektora Wydziału Rozwoju Regio-

NASZ POMYSŁ NA

WAKACJE z INDUSTRIADĄ >> s. 8

nalnego. Województwo Śląskie zainaugurowało wdrażanie nowej inteligentnej specjalizacji – zielonej gospodarki podczas panelu „Zielone śląskie. Inteligentna specjalizacja Województwa Śląskiego”. W czasie targów zostały ogłoszone wy-

niki dwóch krajowych konkursów: LIDER INNOWACJI 2018 oraz MEODY WYNA-LAZCA 2018. Nagroda Lider Innowacji 2018 dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego jest drugą taką nagrodą w Polsce dla instytucji publicznej.

WSKAŻ NAJLEPSZE MIEJSCE W WOJEWÓDZTWIE

Do końca lipca internauci mogą głosować w konkursie Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego 2018

Ruszył plebiscyt publiczności, w którym wybierać można najlepsze realizacje zgłoszone do konkursu. Głosowanie potrwa do końca lipca. Najpopularniejsza realizacja, spośród biorących udział w rywalizacji, będzie uhonorowana Nagrodą Internautów, a wśród osób biorących udział w głosowaniu on line rozlosowane zostaną nagrody rzeczowe.

Głosowanie na stronie internetowej jest proste i intuicyjne - znajdziemy tu wykaz wszystkich przestrzeni biorących udział w tegorocznej edycji konkursu. Możemy przeczytać charakterystykę, zobaczyć galerię zdjęć i poznać dokładną lokalizację. Głosujący musi wybrać trzy najbardziej wyjątkowe przestrzenie. Następnie każdej z nich daje punkty: od trzech do jednego, gdzie akurat więcej znaczy lepiej. Do tegorocznej edycji konkursu zgłoszono 26 realizacji

z terenu 18 gmin województwa. 17 z nich zgłosiły gminy, natomiast 9 zgłoszeń dokonali inwestorzy i projektanci. Większość realizacji ma charakter rekreacyjno-sportowy z elementami edukacyjnymi, sprzyjający wypoczynkowi, aktywności rodzinnej i integracji społecznej. W konkursie stanęły zarówno przebudowane, zmodernizowane istniejące już obiekty i przestrzenie, którym nadane zostały nowe funkcje, jak również nowe inwestycje. Znajdziemy więc np. zagospodarowanie terenu wokół budynku Miejskiego Centrum Kultury w Tychach, Bawialnię w Będzinie, halę Arena Gliwice, Wydział Radia i Telewizji

im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach czy budynek Multifunkcyjnej Kliniki Weterynaryjnej w Chorzowie.

We wrześniu planowana jest ocena zgłoszonych realizacji przez jury konkursowe złożone z członków Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, które nominuje, a następnie wybierze laureatów tegorocznej edycji konkursu. Wyniki plebiscytu publiczności nie mają wpływu na werdykt jury. Ogłoszenie wyników konkursu odbędzie się podczas konferencji organizowanej w ramach Forum Przestrzeni 17 października br.

Przypomnijmy, że ubiegłoroczna edycja zakończyła się dwiema nagrodami. W kategorii obiekt użyteczności publicznej trafiła do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jaroszowicach - za nowoczesne rozwiązanie architektoniczno-przestrzenne budynku szkolnego, ujmujące prostotą architektury, dyscypliną doboru materiałów i elementów aranżacji wnętrz, pozwalających na kształtowanie poczucia estetyki użytkowników obiektu w otoczeniu współczesnej zrównoważonej architektury. Z kolei w kategorii przestrzeń publiczna bezkonkurencyjni okazali się autorzy przebudowy dworca autobusowego w Piekarach Śl.

19
- tyle edycji
ma już ten
wyjątkowy
konkurs

ZAGŁOSUJ!

W zeszłym roku jury było pod wrażeniem architektonicznej koncepcji zadania dworca autobusowego w Piekarach Śl.

SOŁECTWA TEŻ CHCĄ MIEĆ SWOJĄ PARTYCYPACJĘ

Podczas ostatniej sesji Sejmiku Województwa Śląskiego radni przyjęli uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom na realizację zadań wybranych w ramach Konkursu Przedsięwzięć Inicjatyw Lokalnych na realizację przez gminy zadań istotnych dla sołectw województwa śląskiego w roku 2018

Na konkurs wpłynęły 412 wnioski opiewające na kwotę 5,9 mln zł. Pozytywnie oceniono 343 z nich - na sumę 4,8 mln zł. Warunek był tylko jeden: zadania musiały być rekomendowane przez radę sołectwa lub zebranie wiejskie. Otrzymane w konkursie pieniądze sołectwa wydadzą wedle wskazanych potrzeb. Gdzie powstaną ścieżki edukacyjne, place zabaw, gdzieś będzie nowa wiata autobusowa, a w innym miejscu powstanie droga lokalna lub chodnik - mówi Stanisław

Dąbrowa, wicemarszałek województwa śląskiego. Dzięki Konkursowi Przedsięwzięć Inicjatyw Lokalnych sołectwa z terenu województwa śląskiego mają szansę zrealizować te inwestycje, które wedle tamtejszej społeczności są najpilniejsze. Wśród dofinansowanych zadań znalazły się zarówno te duże, jak np. przebudowy dróg i chodników, budowy placów zabaw, renowacje skwerów, jak i małe, np. doposażenie świetlic, zakup strojów ludowych, instrumentów muzycznych czy wydarzenie integrujące lokalną społeczność

Umowy z sołectwami podpisał marszałek Wojciech Saługa (w środku) i wicemarszałek Stanisław Dąbrowa.

ABSOLUTORIUM DLA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA

Sejmik Województwa Śląskiego przyjął sprawozdanie z wykonania budżetu w 2017 r.

Wtrakcie roku budżetowego uchwalony na 2017 rok budżet uległ zmianom zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków - przede wszystkim w wyniku decyzji Ministra Finansów, Ministrów: Infrastruktury i Rozwoju, Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Otrzymaliśmy również dotacje z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - powiedział marszałek Wojciech Saługa. Sprawozdanie z wykonania budżetu spotkało się z pozytywną opinią biegłego rewidenta oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

- To był bardzo dobry rok dla naszego województwa - zaznaczył Michał Gramatyka, wicemarszałek województwa śląskiego. - W zakresie wydatków na oświatę Śląskie zajmuje drugie miejsce (po Mazowieckim) wśród wszystkich województw. Z kolei 52 mln zł wydano na pomoc społeczną, co plasuje Śląskie na trzecim miejscu. Z wynikiem 169 mln zł na kulturę fizyczną, plasujemy się na pierwszym miejscu w całym kraju - dodał.

AKTYWNOŚĆ DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W Chorzowie otwarto Zakład Aktywności Zawodowej. Zatrudnienie znalazło w nim 22 niepełnosprawnych

Wuroczystym otwarciu placówki uczestniczyli Michał Gramatyka, wicemarszałek województwa śląskiego, Marcin Michalik, zastępca Prezydenta Chorzowa oraz Maciej Kolon, radny Sejmiku Województwa Śląskiego. - Zawsze wspieramy dobre pomysły, dobre idee. Cieszy fakt, że mamy też oparcie w samorządzie Chorzowa. Dzisiejsze spotkanie to okazja, by życzyć

prosząc o podziękowania za to, że rzucacie się na to, co niemożliwe i doprowadzacie przedsięwzięcie do szczęśliwego końca - mówił wicemarszałek. Chorzowska placówka to 14. zakład aktywności zawodowej w województwie śląskim. Powstał z inicjatywy Regionalnej Fundacji Pomocy Niepełnym w Chorzowie. Na utworzenie zakładu fundacja otrzymała dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 484 794 zł.

MYŚLIWSKA PEREŁKA ZMIENIA WŁASCICIELA

Zameczek Myśliwski w Promnicach stanie się częścią Muzeum Zamkowego w Pszczynie dzięki nieodpłatnemu przejściu obiektu na własność od Skarbu Państwa

Cieszę się, że ta architektoniczna perełka będzie wreszcie prezentowana w pełnej krasie. Cały kompleks obiektów szczęśliwie zachował się do naszych czasów i dzięki temu możemy zobaczyć, jak te wspaniałe rody, które tworzyły górnośląski przemysł, żyły na co dzień. Nieodłącznym elementem ówczesnego życia były polowania i chcemy nawiązać do tych elementów funkcją muzealną i edukacyjną - mówi członek Zarządu Województwa Śląskiego Henryk Mercik. Przejście obiektu przez Muzeum Zamkowe w Pszczynie pozwoli na rozszerzenie działalności muzealnej i uzupełnienie ekspozycji. W obiekcie

przewidziana jest działalność muzealna i gastronomiczna. W Zameczku Myśliwskim „Promnice” mieściła się rezydencja książąt pszczyńskich. Na zespół zamkowo-parkowy składa się kilka działek, budynek Zameczku oraz kilka innych obiektów (m.in. dawna książęca wozownia i gajówka).

58
mln zł

- na tyle wyceniono
nieruchomości

ŚLĄSKIE ZNOWU POKAZUJE, JAK EFEKTYWNIENIE WYDAWAĆ UNIJNĄ KASĘ

W perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020 utworzono 16 Programów Regionalnych, które otrzymują łącznie 31,2 mld euro. Najwięcej z tej puli mamy do wydania w naszym regionie

Aż 11 procent całej alokacji przyznanej na Programy Regionalne pochłonął Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego. To prawie 3,47 mld euro, na co składają się środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. To efekt skutecznych negocjacji Komisji Europejskiej z Zarządem Województwa. I bez wątpienia sukces. Dzięki niemu województwo dysponuje środkami porównywalnymi z budżetem naszego niedawnego rywala w przedmistrzostwach eliminacyjnych – Czarnogóry.

- O efektywności w żadnym razie nie martwię się. Już w poprzedniej unijnej siedmioletce pokazaliśmy, że doskonale radzimy sobie z tym zadaniem – przekonuje Wojciech Saługa, marszałek województwa śląskiego.

I rzeczywiście, trudno polemizować z tą opinią. W poprzedniej perspektywie finansowej (2007-2013) eu-

ropejskiej Wspólnoty województwo śląskie wykorzystało wszystkie środki przeznaczone na wojewódzki program operacyjny. Z puli przeszło 7,3 mld zł udało się dofinansować ponad 5 tys. projektów. A jak przekazywanie euro-

pejskich pieniędzy ma się teraz, kiedy w sumie jest ich prawie dwa razy więcej niż ostatnio?

- Jest co najmniej bardzo dobrze – nie ma cienia wątpliwości Michał Gramatyka, wicemarszałek województwa śląskiego. – Zbliżamy się już do 50 procent podpisanych umów. Mamy już 90 procent alokacji zarezerwowanej. Jestem przekonany, że podobnie jak to miało miejsce w poprzednim budżecie Unii Europejskiej, tak teraz będziemy mogli wykazać się stuprocentową skutecznością – dodaje.

Tym razem zdecydowaną większość środków (bo aż 45%) zdecydowano się przeznaczyć na 3 obszary: efektywność energetyczna, OZE i gospodarka niskoemisyjna (ok. 796 mln euro), transport (ok. 473 mln euro), wzmocnienie konkurencyjności sektora małych i średnich przedsiębiorstw (ok. 305 mln euro). Istotną rolę w podziale środków odegrało również wsparcie inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego, które zidentyfikowano w obszarach energetyki, medycyny oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Blisko 30 proc alokacji progra-

mu (ponad 1,1 mld euro) stanowią środki przeznaczone na Zintegrowane i Regionalne Inwestycje Terytorialne (bazujące na doświadczeniach Programów Rozwoju Subregionów w latach 2007-2013) w czterech subregionach województwa śląskiego: północnym, centralnym, zachodnim i południowym. Pozwala to odpowiedzieć na potrzeby i problemy poszczególnych subregionów poprzez realizację strategicznych zintegrowanych projektów, a tym samym kompleksowy, a nie wycinkowy rozwój całego województwa.

Blisko 30 proc alokacji progra-

Zintegrowany Węzeł Przesiadkowy w Cieszynie uzyskał dyplom za udział w I etapie Konkursu - Modernizacja Roku

FOT. ARCHIWUM PRASOWE

15 mld zł
- tyle pieniędzy ma do wydania w tym budżecie UE województwo śląskie

POCIĄGIEM DO REGIONU MORAWSKO ŚLĄSKIEGO

Koleje Śląskie rozpoczęły współpracę z Kolejami Czeskimi

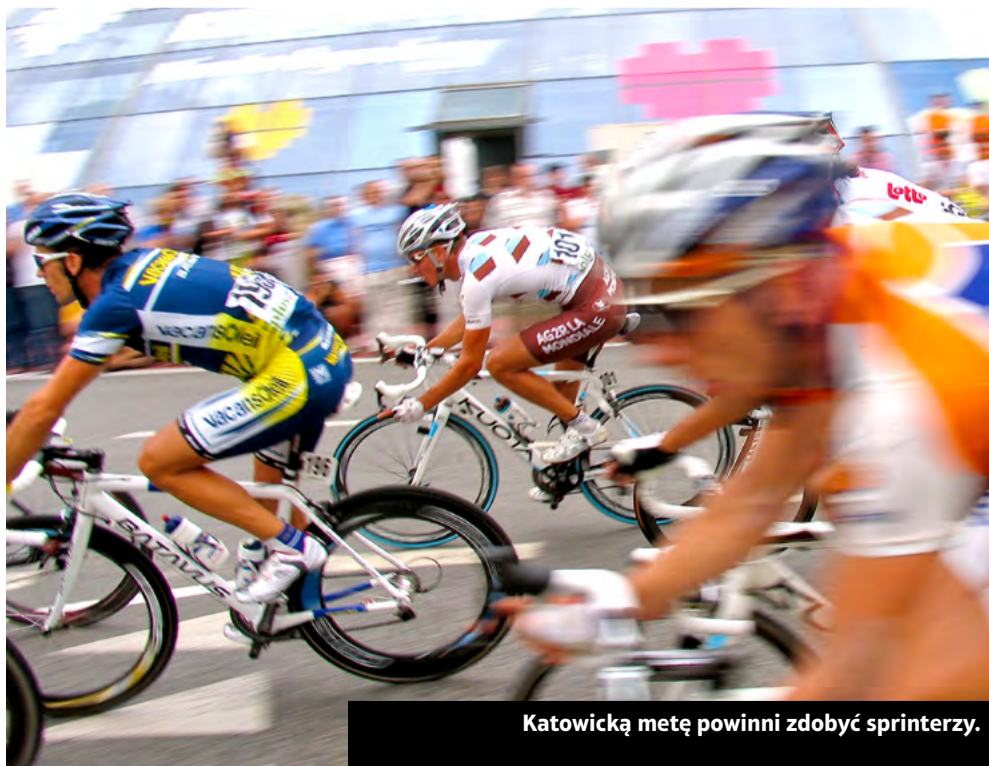
Chcesz zaplanować kolejową wycieczkę do naszych południowych sąsiadów, lecz perspektywa kupowania biletu już w Czechach trochę paraliżuje? Całkiem niepotrzebnie. Koleje Śląskie właśnie rozpoczęły współpracę z Kolejami Czeskimi, na mocy której na

terenie regionu morawsko-śląskiego honorowane będą bilety naszego przewoźnika. Dotyczy to biletów sieciowych imiennych dobowych i weekendowych (SilesiaWeekend). Z kolei bilety rodzinne oraz dla seniorów będą honorowane częściowo, tj. do miejscowości przygranicznych, czyli do Bohumina i Czeskiego

Cieszyna. W wypadku pozostałych elementów oferty przewoźowej, wystarczy dokupić bilet-prześciółkę w cenie 2 zł dla osoby dorosłej i 1 zł dla dziecka. Bilety dotyczą drugiej klasy, w tym pendolino.

2 zł
tyle dopłaci osoba dorosła

Dodajmy, że z końcem stycznia br. Koleje Śląskie zainicjowały współpracę z innym przewoźnikiem kolejowym z Czech – LEO Express. Dzięki temu ze stolicy Śląska można dojechać m.in. do Wiednia, Lwowa, Pragi, Łodzi, Warszawy czy Trójmiasta.

Katowicką metę powinni zdobyć sprinterzy.

FOT. TOMASZ ŻAK

POZNAJMY SIĘ

Rozmowa z **Robertem Wośko** kierownikiem Referatu Dialogu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego

MOWA PSZCZOŁ

Od kiedy pszczoły są ważnym elementem Twojego życia?

Robert Wośko: - Od dziecka. Podglądałem pasieki u sąsiadów i znajomych. Dopiero pięć lat temu zdecydowałem się na to wyzwanie i założyłem własną pasiekę. Początkowo miałem tylko 5 uli, ale apetyt rośnie w miarę jedzenia i teraz pod moją opieką jest ich już 40.

Wyzwanie?

Robert Wośko: - Jak najbardziej. Żeby to miało ręce i nogi potrzeba naprawdę sporo wiedzy, czasu i wreszcie cierpliwości. Pszczelarstwo to bardzo skomplikowane, ale i fascynujące zajęcie. I choć dużo już wiem, to by poznać wszystkie tajemnice pszczoł muszę się jeszcze sporo nauczyć. To obserwacja nie tylko samych pszczoł, ale i natury (roślin, pogody). Jeżeli ktoś nie ma tradycji rodzinnych, tak jak ja – jest mu po prostu trudniej. A błąd sporo kosztuje, nawet utratę pszczelej rodziny.

A to wszystko głównie dla miodu?

Robert Wośko: - Nie u mnie. Owszem, pozyskuję pyszny miód górski, ale mnie przede wszystkim fascynuje obserwowanie pszczoł. Z jednego jajeczka może powstać żyjąca do sześciu lat pszczela matka albo pszczoła, którym larwa będzie karmiona. W tym środowisku panuje totalna demokracja. O losie matki, nawet o tym, kiedy ma czerwić (składać jajeczka) – decydują pszczoły. Pszczoły stanowią tzw. superorganizm. Porozumiewają się za pomocą dźwięków i tańca. Obserwowanie mowy pszczoł jest niesamowite.

Dużo ostatnio mówi się, że pszczołom przez działanie człowieka jest coraz trudniej na świecie.

Rzeczywiście?

Robert Wośko: - Tak. Zanieczyszczenie środowiska czy nieumiejętne stosowanie środków chemicznych w rolnictwie, ale i w miastach, robi dużo złego. Tak jak wycinanie roślin i drzew miododajnych. Wszystko to razem dziesiątkuje pszczoły.

Byłeś kiedyś użądłony?

Robert Wośko: - Za każdym razem jak podchodzę do ula jestem przygotowany na najgorsze (śmiech). W jednym ulu potrafi być nawet 80 tys. pszczoł, które po prostu bronią się przed intruzami. Ale nie jest tak źle jak się wydaje, a poza tym jad pszczeli ma wiele właściwości leczniczych, więc powiedzmy, że to pewien rodzaj terapii (śmiech).

Rozmawiał: Michał Tabaka

JUBILEUSZOWY TOUR DE POLOGNE

Znamy już wszystkie drużyny, które wezmą udział w 75. Tour de Pologne UCI World Tour. 4 sierpnia na starcie w Krakowie pojawi się 18 drużyn UCI World Teams, a także cztery drużyny z dzikimi kartami. Do grup Gazprom RusVelo i Cofidis dołączyły Reprezentacja Polski i CCC Sprandi Polkowice

Na siedem etapów jubileuszowego, 75. Tour de Pologne (organizowanego w rocznicę 100-lecia odzyskania niepodległości i 90. rocznicę organizacji pierwszej edycji TdP) aż cztery prowadzą przez województwo śląskie. Wielkie ściganie potrwa tydzień: rozpocznie się w sobotę 4, a zakończy w piątek 10 sierpnia.

W naszym regionie kolarze pojawią się już 5 sierpnia. Trasa zacznie się w Tarnow-

skich Górach, a zakończy w Katowicach –

50

-tyle lat czeka Stadion Śląski na powrót kolarzy

przy Spodku. Następnego dnia (6.08) uczestnicy TdP wystar-

tują ze Stadionu Śląskiego w Chorzowie i będą wypatrywać mety ulokowanej w pobliżu stadionu Górnika Zabrze. Z kolei czwarty etap zacznie się w Jaworznie. Zanim kolarze pojawią się na mecie w Szczyrku, będą musieli pokonać aż cztery górskie premie I kategorii.

Tylko jedna taka premia (i dwie II kategorii) znalazła się na trasie 5 etapu, który startuje z Kopalni Soli Wieliczka. Przed samym finiszem czekają trzy rundy (każda po 7,2 km) po Bielsku-Białej.

ODWIEDZAJ STADION ŚLĄSKI PRZEZ CAŁY ROK

Wystarczyło raptem kilka miesięcy po oddaniu do użytku zmodernizowanego Stadionu Śląskiego, żeby nie mieć wątpliwości, że był to strzał w dziesiątkę

Odbywają się tutaj przeróżne imprezy, a kolejni organizatorzy pchają się drzwiami i oknami. I chociaż za nami już tak doniosłe wydarzenia jak chociażby Memoriał Lekkoatletyczny im. Kusocińskiego czy koncert legendarnej formacji Guns N' Roses, absolutnie to nie oznacza, że tegoroczna pula niespodzianek już się wyczerpała. Nic bardziej mylnego. Stadion Śląski jeszcze w tym roku zaoferuje nie lada emocje dla każdego.

ROZRYWKA

FOT: KATARINA BENZOVA

50 000
– tylu fanów
wystuchało
koncertu
Guns'n'Roses
na Stadionie Śląskim

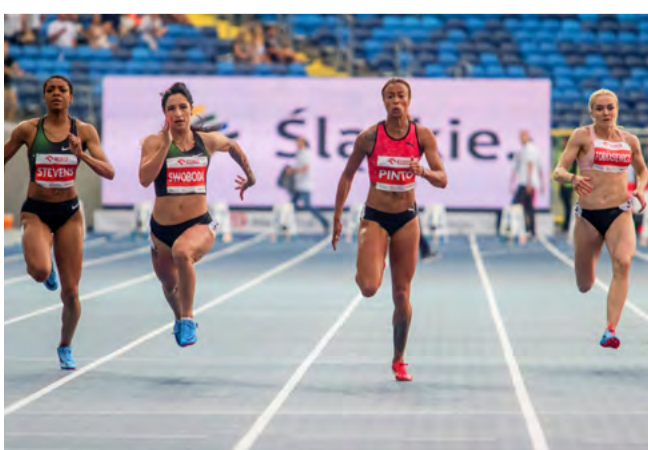
FOT: KATARINA BENZOVA

FOT: KATARINA BENZOVA

FOT: TOMASZ ZAK

FOT: TOMASZ ZAK

64
– tyle edycji miał
już Memoriał
imienia Janusza
Kusocińskiego

FOT: TOMASZ ZAK

3:2

- takim wynikiem zakończył się mecz Polska-Korea Płd. rozegrany na Stadionie Śląskim w marcu tego roku

SPORT

9

- tyle odcinków specjalnych miała tegoroczna edycja Rajdu Śląska

KALENDARIUM IMPREZ 2018

6 SIERPNI

3. ETAP JUBILEUSZOWEJ 75. EDYCJI TOUR DE POLOGNE

Kolarze wystartują na Stadionie Śląskim. Następnie pokonają premie lotne w Rudzie Śl., Rybniku i Knurowie, górską premię IV kategorii w Rybniku oraz Premię Niepodległa (na cześć 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości) w Gieraltowicach. Metę etapu zaplanowano w Zabrze.

22 SIERPNI

MEMORIAŁ LEKKOATLETYCZNY IM. KAMILI SKOLIMOWSKIEJ

organizowany cyklicznie od 2009 r. przez Fundację Kamili Skolimowskiej.
- Przeprowadzka na Stadion Śląski to możliwość rozwoju. Obok świetnych rzutów widzowie zobaczą czołowych biegaczy świata. Po prostu - Memoriał Kamili Skolimowskiej przyciągnie na ten piękny stadion dziesiątki największych gwiazd światowej lekkoatletyki. Jestem przekonany, że 22 sierpnia przyszłego roku obiekt zapełni się kibicami spragnionymi wielkiego sportu, a doskonale wiemy, że mieszkańcy Śląska sport po prostu mają we krwi - przekonuje Marcin Rosengarten, dyrektor imprezy.

15 WRZEŚNIA

FINAŁOWA RUNDA INDYWIDUALNYCH MISTRZOSTW EUROPY W RAMACH CYKLU SPEEDWAY EURO CHAMPIONSHIP

Speedway Euro Championship to mocna stawka zawodników, niespodziewane rozstrzygnięcia oraz niezapomniane emocje. Przede wszystkim to jednak składający się z czterech finałów cykl zmagania o tytuł najlepszego żuźlowca Starego Kontynentu. Tegoroczna runda finałowa jest jednocześnie powrotem sportu żuźlowego na Stadion Śląski w Chorzowie po piętnastu latach przerwy! Warto przypomnieć, iż w ostatnich edycjach o zwycięstwie w klasyfikacji generalnej cyklu SEC decydował nie tylko ostatni turniej, ale wręcz ostatni bieg. Co ciekawe, w nowej formule Indywidualnych Mistrzostw Europy jeszcze żaden Polak nie zdołał wywalczyć złotego medalu.

22 WRZEŚNIA

MONSTER JAM

Monster Jam jest od dekad jednym z największych na świecie cieszących się niesłabnącym powodzeniem widowisk dla całej rodziny. Znajduje się w centrum uwagi najbardziej ikonicznych światowych stadionów, gdzie skrupulatnie usypiana ziemia tworzy trasy, których jedynym przeznaczeniem jest zaprezentowanie do całkowitego maksimum niesamowitych możliwości tych perfekcyjnie skonstruowanych, gigantycznych trucków. Wydarzeniu towarzyszy Pit Party - impreza dla całej rodziny poprzedzająca główne przedstawienie.

7 PAŹDZIERNIKA

META 10. JUBILEUSZOWEGO PKO SILESIA MARATHON

Silesia Marathon to jedyny w Polsce i Europie bieg maratoński prowadzący ulicami czterech miast: Katowic, Mysłowic, Siemianowic Śląskich i Chorzowa. Silesia Marathon to największa impreza biegowa na Śląsku i jednocześnie jeden z największych maratonów w Polsce. Pierwszy Silesia Marathon wystartował 3 maja 2009 roku spod bram Stadionu Śląskiego w Chorzowie. Metę maratonu usytuowano przed katowickim „Spodkiem”.

MECZE W RAMACH LIGI NARODÓW:

11 PAŹDZIERNIKA

POLSKA - PORTUGALIA

14 PAŹDZIERNIKA

POLSKA - WŁOCHY

Zwycięzca grupy awansuje do Final Four, a dobre miejsce w Lidze Narodów, w przypadku braku kwalifikacji z eliminacji, może też dać awans na Euro 2020. Październikowe mecze piłkarskie w ramach Ligi Narodów to nowy prestiżowy format, który UEFA stworzyła, by uatrakcyjnić europejską piłkę reprezentacyjną.

Śląskie. Dla Seniora

Z SENIORAMI MIĘDZYNARODOWO

Do końca roku realizowany będzie projekt łączący to, co zdrowe, z tym, co pożyteczne

Projekt uzyskał dofinansowanie Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego w kwocie 15 tys. euro, a jego realizację założono do końca roku. Pierwsze warsztaty już 31 lipca, a kolejne – od września. Działania przewidziane w ramach tego projektu skierowanego do seniorów zakładają organizację trzech jednodniowych, wyjazdowych spotkań o charakterze warsztatów arteterapeutycznych. Dzięki tym zajęciom seniorzy i ich opiekunowie będą mieli możliwość aktywnie spędzić czas w atrakcyjnych pod względem kulturalnym i przyrodniczym miejscach, a także zintegrować się.

- *Bodaj największą siłą tego konkretnego przedsięwzięcia są jego międzynarodowi beneficjenci. Ulepszanie życia osobom starszym stało się wspólnym mianownikiem nas, Czechów i Słowaków –* mówi Wojciech Saługa, marszałek województwa śląskiego.

W ramach projektu planowana jest organizacja jednodniowych szkoleń skierowanych

do opiekunów medycznych osób starszych, pielęgniarzy, terapeutów, kadry zarządzającej instytucji zajmujących się wsparciem i opieką nad osobami starszymi, a będących partnerami w tym projekcie. Szkolenia skupione będą na tematyce edukacji o demen-

w dziedzinie demencji na kontynencie północnoamerykańskim. Poprowadzi je trenerka specjalizująca się w tej metodzie, pochodząca z Polski - Marlena Meyer. Dzięki tym szkoleniom uczestnicy naberą wiedzę w zakresie etapów choroby otępiennej oraz zapewnienia wsparcia dla seniorów, tak aby jak najdłużej mogli zachować sprawność. Szkolenia zaplanowano na październik br. Liderem projektu jest Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TRITIA. Partnerami z kolei są: Centrum Służb Socjalnych i usług dla seniorów Zákamenné (SK), Centrum Służb Socjalnych Horelica (SK), Powiatowy Dom Pomocy Społecznej Pogodna Jesień w Cieszynie (PL), Dom Pomocy Społecznej Betania (PL), Centrum Służb Socjalnych Český Těšín, příspěvková organizace (CZ), Fundacja 9sił (PL), Dom Spokojnej Starości Sv. Josefa w Ropicach (CZ), Dom seniorów pod patronatem św. Elżbiety, Konwent Sióstr Elżbietanek w Jabłonkowie (CZ).

31 lipca
- na ten dzień zaplanowano pierwsze warsztaty

cji i komunikacji z seniorami zmagającymi się z chorobami otępiennymi. Będą prowadzone przez eksperta metody „Positive approach to care” (PAC, z ang: pozytywne podejście do opieki).

PAC jest innowacyjnym, kompleksowym programem edukacji o demencji i opiece w demencji, którego autorem jest Teepa Snow – obecnie najbardziej ceniony ekspert

WYPATRUJ SENIORALIÓW WOJEWÓDZKICH

Idea organizowania wydarzeń dla osób w wieku 65+ powstała ponad trzy lata temu i ma się całkiem dobrze

Realizowana od kilku lat przez marszałka województwa śląskiego Wojciecha Saługę polityka prosenioralna to nie tylko inicjatywy takie jak Koperta Życia, Poradnik Seniora czy Śląska Karta Seniora. Każda z nich jest co prawda kolejnym impulsem aktywizującym osoby starsze, ale eksperci wskazują, że walka o seniora będzie wygrana tylko wtedy, gdy konkretną

starszą osobę uda się wyciągnąć z jej czterech ścian. I tak pojawił się pomysł Senioraliów, czyli wydarzeń inicjowanych i organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w wybranych miastach regionu.

- *Tym samym chcieliśmy być jak najbliżej seniorów, zarówno tych bardziej aktywnych, jak i tych mniej, których dopiero trzeba zachęcać do uczestnictwa w życiu społecznym –*

mówi Wojciech Saługa. Senioralia to faktycznie czas, w którym nie można się nudzić. Zazwyczaj towarzyszy im jakiś występ muzyczny. Do tego mnóstwo użytecznych porad i w końcu dostęp do badań i lekarzy. Pierwsze w tym roku Senioralia Wojewódzkie zorganizowano 15 czerwca w Żywcu. Następne już 31 sierpnia w Raciborzu, a kolejne 7 września w Kłobucku i 14 września w Zawierciu.

Marszałek Województwa Śląskiego Wojciech Saługa konsekwentnie realizuje politykę senioralną.

TRWA SENIORALNA REWOLUCJA

Ruszył wspólny projekt samorządu Województwa Śląskiego i „Gazety Wyborczej”. Pierwszy warsztat z cyklu „Długowieczni” zorganizowano w Mysłowickim Ośrodku Kultury

Organizatorzy warsztatów pytali uczestników, jakie są ich pomysły na poprawę jakości życia w regionie, jak odnajdują się w obecnej rzeczywistości, jakie są ich oczekiwania i potrzeby. Marszałek Wojciech Saługa wspominał o działaniach prowadzonych na szczeblu regionu w ramach polityki senioralnej. - *Od początku kadencji pro-*

wadzimy dialog z seniorami. Powołaliśmy Śląską Radę ds. Seniorów, organizujemy spotkania, warsztaty i senioralia, promujemy Śląską Kartę Seniora, rozdaliśmy tysiące Kopert Życia, które mogą ocalić życie osób starszych. Cały czas we współpracy ze środowiskami senioralnymi szukamy skutecznych rozwią-

zań, by was zaktywizować i przywrócić normalność, byście mogli decydować i mieć wpływ na wasze życie. Śląskie dla seniora to społeczny ruch, którego w tej chwili nie da się zatrzymać. Ta rewolucja trwa i wierzę, że zmieni nie tylko postrzeganie seniorów, ale i naszą rzeczywistość – podsumował marszałek Saługa.

Cykl warsztatów DŁUGOWIECZNI

Spotkanie inauguracyjne projektu odbyło się 30 maja 2018 na Zamku w Cieszynie.

tu jest **KOPERTA ŻYCIA**

numer alarmowy **112**

KOPERTA ŻYCIA

to najważniejsze informacje o stanie Twojego zdrowia, które mogą być przydatne dla służb medycznych i socjalnych, policji, straży pożarnej i straży miejskiej

Zestaw KOPERTY ŻYCIA zawiera:

- naklejkę / magnes na lodówkę
- kartę informacyjną
- plastikową kopertę

INSTRUKCJA

wypełnij kartę informacyjną → umieść kartę informacyjną w kopercie → umieść kopertę w widocznym miejscu w lodówce → przyklej naklejkę/przyczep magnes na lodówkę → czuwaj nad aktualnością informacji zawartych w karcie

KARTA DOSTĘPNA W URZĘDACH GMINY LUB NA STRONACH:

slaskie.pl seniorzy.slaskie.pl rpo.gov.pl slaska.policja.gov.pl rops-katowice.pl

Pierwsze warsztaty „Długowieczni” zorganizowano w Mysłowicach.

ŚLĄSKIE OD KUCHNI

SZPAJZA CYTRYNOWA

Prawdziwy dynamit wśród deserów!

Tak przynajmniej można by ją reklamować, gdyby historię żelatyny otwierał wynalazek Alfreda Nobla. Na szczęście dla wszystkich maszkietników ta historia zaczęła się dwieście lat wcześniej. Wtedy Pearle B. Wait z miejscowości Le-Roy wpadł na pomysł połączenia żelatyny z owocową herbatką. W ten sposób narodził się deser, który nazwany został „Jell-O”. Mieszkańcy Górnego Śląska udoskonaliли wynalazek, wykorzystując zamiast herbaty soki owocowe domowej roboty. Tak powstała szpajza.

SKŁADNIKI DLA 6 OSÓB

3,5 łyżeczki sproszkowanej żelatyny
4 jajka
3 cytryny
6 łyżek cukru

Żelatynę namoczyć, lekko podgrzać i przestudzić. Żółtka utrzeć z cukrem, powoli dodać do nich sok i startą skórkę z trzech cytryn, wymieszać z ubitymi na sztywną pianę białkami. Połączyć z żelatyną, bez przerwy mieszając. Przebrać do salaterki, zanim krem zastygnie i schłodzić. Udekorować plasterkami cytryny i bitą śmietaną.

ŚLĄSKIE
SMAKI

FOT: ARCHIWUM PRASOWE

PO GODZINACH

HOROSKOP URZĘDOWY

Wodnik: 20.01-18.02

Nigdy nie jest za późno na odchudzanie. Co prawda w tym sezonie nie zawojujesz już plaży, ale pomyśl o tym, co będzie za rok. Oddaj ciasteczka koleżance obok. Wszystkie.

Ryby: 19.02-20.03

Czekają cię niespodziewane wydatki. Może lepiej nie odmawiać pracy w nadgodzinach? Zawsze to jakiś grosz, a i pracodawca spojrzy łaskawym okiem, może większą premię rzuci...

Baran: 21.03-19.04

Ktoś stanowczo upomni się o realizację nieopatrnie złożonej przez siebie obietnicy. Na przyszłość – waż słowa.

Byk: 20.04-22.05

Najbliższe dni przyniosą ulgę od natrętów i nawału pracy. W końcu odetchniesz. Niech teraz kto inny się pomęczy. Sprawiedliwości stanie się zadość.

Bliznięta: 23.05-21.06

Masz szczęście. Kiepsko rozpoczęta sprawa jednak zakończy się pełnym sukcesem. Można opić. Po pracy, rzecz jasna.

Rak: 22.06-22.07

Uważaj na miłą koleżankę. Bardzo miłą. Zbyt miłą. Ukradkiem szyje ci buty. Sugerowane ruchy sprzedające.

Lew: 23.07-23.08

Nie przemęczaj się w pracy. Niewielu to doceni, a straconego zdrowia nic nie zwróci. Lepiej poćwicz mięśnie karku. Przy biurku też się da.

Panna: 24.08-22.09

Siad ci humor? Nie planuj zakupów. Pusty portfel dołoży zmartwień. Idź na basen lub na rower. A najlepiej na lody.

Waga: 23.09-22.10

Pogoda popsuje ci plany wakacyjne. Miej gotowy plan B. Pogadaj z kadrami, może uda się odwołać urlop. Nie ma to jak w pracy.

Skorpion: 23.10-21.11

Nie trać czasu na urabianie tego buca z pokoju obok. Wygląda na Lwa, a to zwykły Baran. Lepiej zwróć uwagę na sympatyczną Pannę.

Strzelec: 22.11-21.12

Zacznij uśmiechać się do ludzi. Wszystkich, bez wyjątku. Zobacysz, że świat stanie się inny. Może zyskasz nową znajomość?

Koziorożec: 22.12-19.01

Szef gdera bez przerwy i czepia się głupot? Daruj mu. Każdy ma kiedyś słabszy dzień. Zajmij się pracą zamiast czytać głupie horoskopy, to z miejsca mu przejdzie.

ZDROWIE

UWAŻAJ NA KLESZCZE NAWET W DOMU

Po ukąszeniu nie ma co wpadać w panikę. Należy uważnie się obserwować. Konsekwencją ukąszenia może być groźna choroba, ale może się skończyć tylko na strachu

W Polsce występuje 20 gatunków kleszczy

Mimo że w poradnikach dotyczących tych pajęczaków znajdziesz wszystkie informacje, kleszcze i tak wywołują u nas co najmniej maksymalną konsternację. Bo też widmo boreliozy (zwaną też chorobą z Lyme lub krętkowicą kleszczową) do najprzyjemniejszych z pewnością nie należy. Borelioza jest wielonarządową chorobą odzwierzęcą. Za jej pojawienie się w naszym organizmie odpowiadają kleszcze, ale nie tylko. Borelioza może być też sprawką bąków, gzów lub komarów. Tak naprawdę jedynym rozpoznawalnym objawem boreliozy jest tzw. rumień wędrowny, czyli zaczerwienienie, które pojawia się w miejscu ukąszenia kleszcza. Bardzo często towarzyszą mu objawy grypopodobne. Rumień pojawia się do 3 tygodni po uką-

szeniu. Wymaga leczenia antybiotykowego, po czym znika po około miesiącu. Utrzymywanie się dłużej może świadczyć, że choroba przechodzi ze stanu skórnoego do wczesno rozsianego. Ale rumień nie pojawia się u wszystkich ukąszonych. Co gorsza, innych objawów boreliozy jest ponad 60, a lista ciągle się wydłuża. Sama zaś bakteria, którą otrzymujemy „w prezencie” od kleszcza, też jest wyjątkowa. Występuje w trzech formach (krętek, bezściany komórkowej i cysta), a każda z nich jest podatna na inny antybiotyk. Potrzeba zaledwie kilka godzin, żeby bakteria przeszła z jednej fazy rozwoju w kolejną. Rzecz jasna, utrudniając i diagnozę i skuteczne leczenie. Mając taką perspektywę, trudno samych kleszczy trochę nawet nie demonizować. Ale chyba lepiej je nieco poznać

i poznać ich zwyczaje. Już to może nas uchronić przed poważnymi konsekwencjami zdrowotnymi. Na kleszcze musimy uważać od marca do listopada. Polują ciągle na żywiciela, kiedy temperatura jest wyższa niż 7-10 stopni. Gdzie najbardziej uważać? Wszelkie polany, ścieżki, miejsca tuż pod drzewami. Gnieźdzą się najczęściej do 1 m nad ziemią. Te pospolite i łąkowe (najczęściej występujący na obrzeżach jezior) najaktywniejsze są ok. godz. 8.00 i od godz. 15.00 do północy. Wśród 20 występujących w Polsce gatunków kleszczy jest jeszcze obrzeżek gołębi, który żywi się krwią tych ptaków i najczęściej występuje w rejonach ich gniazd. Ponieważ gniazda gołębi zwykle znajdują się niedaleko ludzkich domostw, pojawiają się w naszym otoczeniu obrzeżka gołębi nie powinno być dziwne.

BORELIOZA MOŻE BYĆ DŁUGO NIEROZPOZNANA

dr n. med. Alicja Cegłowska

ordynator Oddziału Chorób Wewnętrznych i Onkologii Klinicznej z Pododdziałem Diabetologii w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu

Borelioza to choroba odkleszczowa, przewlekła i wielonarządowa. I właśnie ze względu na jej wielonarządowy charakter może bardzo długo pozostawać nierozpoznana. Teoretycznie najłatwiej rozpoznać ją po rumieniu, który występuje po ukąszeniu przez kleszcza. Typowy rumień jest jaśniejszy w środku, czerwony na zewnątrz i ma dość regularny kształt. Tyle tylko, że rumień występuje maksymalnie u 50% ukąszonych. W dodatku nie zawsze ma książkową postać, dlatego już na tym etapie możemy w ogóle nie dostrzegać problemu. Borelioza może objawiać się na różne sposoby. Najczęściej występuje ogólne zmęczenie, zaburzenia rytmu serca, bóle głowy, podwójne widzenie czy zaburzenia czucia w palcach – to wszystko objawy kojarzone w pierwszym rzędzie raczej z innymi chorobami, ale mogą także

występować w przypadku boreliozy. We wczesnym stadium choroby objawy często przypominają znane nam z grypy – bóle stawów i mięśni, gorączka, ogólne złe samopoczucie. Miałam ostatnio pacjentkę z zaburzeniami czucia obwodowego połączonymi z bólem stawów. Przez wiele lat starali się jej pomóc reumatolodzy, a na nasz oddział trafiła w związku z podejrzeniem cukrzycy. Okazało się, że cierpi na boreliozę. Najlepszą, ale niedającą 100 proc. pewności, metodą diagnostyki jest test western blot, wykrywający przeciwciała, które organizm wytwarza przeciwko bakteriom wywołującym boreliozę. Po zdiagnozowaniu choroby w większości wypadków pomoże leczenie antybiotykami. W bardziej skomplikowanych przypadkach konieczny będzie pobyt w szpitalu. Bardzo ostrożnie powinniśmy podchodzić do propozycji długotrwałych, nawet rocznych, kuracji antybiotykowych.

3

- tyle tygodni może minąć od ukąszenia do pojawienia się rumienia

MEMORIAŁ
KAMILI SKOLIMOWSKIEJ

22 SIERPNI 2018 | STADION ŚLĄSKI

WSTĘP WOLNY!

www.memorialkamili.pl

REKLAMA

WAKACJE ZE SZLAKIEM ZABYTEKÓW TECHNIKI

Nie zdążyliście odwiedzić wszystkich interesujących obiektów podczas INDUSTRIADY 2018? Nic straconego, Szlak Zabytków Techniki można zwiedzać przez cały rok. A na wakacje przygotowano specjalne atrakcje.

BYTOM: GÓRNOŚLĄSKIE KOLEJE WĄSKOTOROWE

W Bytomiu działa najstarsza na świecie kolej wąskotorowa. Dzisiejsza trasa o długości 21 kilometrów to fragment dawnej 230-kilometrowej sieci. Podczas podróży można podziwiać zachowane budynki parowozowni przy stacji Bytom Karb Wąskotorowy. Największą przyjemnością jest przejazd w okresie letnim w częściowo otwartych wagonach.

Pociągi będą kursowały od 23 czerwca do 9 września na trasie Bytom – Tarnowskie Góry – Miasteczko Śląskie (i powrót).

Bilety w cenie: 12 zł – normalny, 6 zł – ulgowy, 15 zł – rodzinny 1+1 (1 dorosły, 1 dziecko do lat 16), 28 zł – rodzinny 2+2 (dwie osoby dorosłe + dwójka dzieci do lat 16) można nabyć u konduktora. Dzieci do lat 4 oraz psy podróżują za darmo. Więcej informacji pod nr tel. 666 904 142 oraz na stronie sgkw.eu

FOT.: SZLAK ZABYTEKÓW TECHNIKI

KATOWICE: MUZEUM ŚLĄSKIE

Muzeum Śląskie zaprasza na specjalną edycję warsztatów rodzinnych.

W programie: „Tajemnice pszczelego ula”, czyli warsztaty z zakresu edukacji ekologicznej (8 i 22 lipca); „Szumy, zlepy, ciągi” – zajęcia w przestrzeni instalacji Mirosława Bałki (14 lipca); „Muzealna wycieczka”, czyli podróż po świecie z polskim malarstwem (9 i 23 sierpnia). Rodziny z dziećmi będą mogły wziąć również udział w letnim plenerze malarskim, który odbędzie się 4 sierpnia na Placu Fajrant (przy budynku Łaźni). Młodzież i dorośli będą mogli zobaczyć katowicki pejzaż nocą – 14 i 28 lipca oraz 11 i 25 sierpnia wieża widokowa będzie udostępniona w go-

dzinach wieczornych. W tych samych dniach na terenie Muzeum Śląskiego odbędą się projekcje plenerowe w ramach Kina Kuźnia. W repertuarze filmy ukazujące różne oblicza męskości. Ponadto dorośli będą mogli rozwinąć swoje pasje podczas pleneru malarskiego, który odbędzie się 28 lipca, a także w czasie warsztatów mających na celu przybliżenie idei obiektu przestrzennego w kontekście twórczości Mirosława Bałki oraz instalacji „[(:;?!-...)] Chcecie zagrać w szachy lub warcaby? Nie wahajcie się poprosić o stół. Jeśli brakuje pionków, będzie można je wypożyczyć w Muzeum. Jak zwykle niezbędne informacje znajdują się na stronie muzeumslaskie.pl

śląskie.pl
zaprasza

KATOWICE: GISZOWIEC

W katowickiej dzielnicy Giszowiec będzie można spędzić „Lato pod Lipami”. W Parku Giszowieckim na cztery wakacyjne dni (8.07, 22.07,

5.08, 12.08) przygotowano program pełen atrakcji. Każdego dnia strefa relaksu, strefa bajtla, a oprócz tego kabarety, spektakle teatralne oraz koncerty. Więcej informacji można znaleźć na stronie mdk.katowice.pl

FOT.: SZLAK ZABYTEKÓW TECHNIKI

ŚWIĘTOCHŁOWICE: WIEŻE KWK POLSKA

Przez cały lipiec i sierpień (1.07, 15.07, 5.08, 12.08, 19.08, 22.08) Wieże KWK Polska zapraszają na serię koncertów jazzowych. Usłyszymy między innymi Quantum Trio, Natalię Kordiak z zespołem oraz Imagination Quartet. Dla najmłodszych przygotowano specjalne warsztaty dla dzieci z Katarzyną Maj-

zel-Pośpiec, podczas których dzieci będą szyły maskotki z filcu, malowały doniczki i sadziły kwiaty, budowały domki dla ptaków czy też tworzyły kreatywne poduszki. Bezpłatne zajęcia odbędą się 7 lipca, 21 lipca, 4 sierpnia oraz 18 sierpnia. Szczegóły na temat koncertów i warsztatów umieszczone są na stronie wiezekwkpolska.pl.

CHORZÓW: KOMPLEKS SZTYGARKA

W dniach 20–22 lipca na 3 scenach wystąpi aż 20 wykonawców z Polski, Słowacji, Czech, ale także Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Oprócz tego warsztaty wokalne i harmonijkowe, zabawy z muzyką oraz piknik rodzinny.

atrakcją na pewno okaże się platforma widokowa na szczycie zabytkowej wieży wyciągowej Szybu Prezydent. Informacje o biletach i szczegółach wydarzenia można znaleźć na szygarka.pl

Sprawdź: zabytkitechniki.pl
zakładka „Odkryj więcej”

Szlak Zabytków Techniki

FOT.: SZLAK ZABYTEKÓW TECHNIKI

ŁAZISKA GÓRNE: MUZEUM ENERGETYKI

Dla tych, którzy chcą zgłębić tajniki nauk ścisłych i technicznych w niepotwarzalnej, industrialnej przestrzeni, Muzeum Energetyki przygotowało Fizyczne Fascynacje, czyli warsztaty, pokazy i doświadczenia, w których mogą uczestniczyć wszyscy w wieku od 3 do 103 lat. 14 lipca eksperci pokażą, jak ujarzmić wodę i powietrze; 25 sierpnia za-

prezentowane zostaną zjawiska prądu elektrycznego. 21 i 28 lipca oraz 4 i 11 sierpnia będzie okazja, by skonstruować robota i maszynę podczas warsztatów mechatronicznych ARDUINO. 4 lipca natomiast Muzeum zaprasza wszystkich, którzy chcą poznać tajniki fermentacji wazryw gruntowych. Warsztaty z tego zakresu poprowadzi Teresa Duda. Informacje o szczegółowym programie i biletach można znaleźć na stronie: muzeumenergetyki.pl

FOT.: SZLAK ZABYTEKÓW TECHNIKI

MYSŁOWICE: CENTRALNE MUZEUM POŻARNICTWA

CMP zaprasza do udziału w akcji „Bezpieczne lato w mieście”. Zorganizowane grupy (półkolonie oraz inne formy wypoczynku dzieci w mieście) będą mogły zwiedzić muzeum z przewodnikiem, który omówi szczególnie interesujące eksponaty i zwróci uwagę na ciekawostki. Dodatkowo będzie możli-

wość przeprowadzenia zajęć z prewencji społecznej, które pokażą zjawiska powstawania pożaru za pomocą mobilnego symulatora zagrożeń pożarowych. Podczas zajęć odbędzie się również projekcja edukacyjnych filmów animowanych. Każdorazowo zajęcia będą dostosowywane do grupy. Więcej informacji można znaleźć na stronie cmp-muzeum.pl

Questing śladami
Georga i Emila
Zillmannów

WYDAWCA:

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonja 46, 40-037 Katowice

e-mail: redakcja@slaskie.pl
tel.: 032 77 40 657

Redaktor naczelny:
Maciej Gramatyka

Redaktor prowadzący:
Michał Tabaka

Redakcja graficzna:
Paulina Kot

Projekt makiety:
Marta Jedlińska

Śląskie.

REDAKCJA:
ul. Dąbrowskiego 23
40-032 Katowice